

قانون تصدیق انحصار وراثت

مصوب ۱۳۰۹/۷/۱۴

با آخرین اصلاحات تا تاریخ ۱۳۱۳/۹/۱

ماده ۱- در هر موردی که یک یا چند نفر بخواهند مال متعلق بمتوفائی را اعم از منقول یا غیر منقول یا اسنادی که نزد غیر است بعنوان وراثت اخذ نمایند و یا طلب متوفائی را باین عنوان وصول کنند و متصرف یا مدیون بدون انکار وجود مال یا دین یا اسناد تصدیقی برای سمت و با انحصار وراثت از آنها بخواهد باید بطریق ذیل رفتار شود.

ماده ۲- شخص یا اشخاص مزبور باید برای تحصیل تصدیق وراثت و عدۀ وراثت تقاضای کتبی بیکی از محاکم صلح محل اقامت دائمی متوفی یا محاکم بدایتی که وظایف صلاحیه را انجام می دهند تقدیم کند در صورتیکه محل اقامت دائمی متوفی در خارج از مملکت باشد بیکی از محاکم صلح طهران باید مراجعه شود.

تبصره - در غیر این مورد خواه اختلاف در وراثت بوده و خواه شخصی که متصرف مال منقول یا غیر منقول است منکر باشد امر باقائه دعوی در محاکم صالحه خاتمه خواهد یافت.

ماده ۳- امین صلح یا حاکم بدایتی که وظیفه صلاحیه را انجام می دهد باید تمام ادله و اسناد مستدعی و یا مستدعیان تصدیق را از ورقه سجل احوال و شهادت شهود و غیره تحت نظر گرفته شرحی در مجله رسمی و یکی از جرائد محل بخرج مستدعی و یا مستدعیان سه دفعه متوالیاً ماهی یک دفعه اعلان کرده و پس از انقضای سه ماه از تاریخ نشر اولین اعلان در صورتی که معترضی نبود تصدیقی مشعر بر وراثت و تعیین عدۀ وراثت به مستدعی یا مستدعیان می دهد و در صورت اعتراض امین صلح و یا حاکم بدایتی که وظیفه صلاحیه را انجام می دهد مطابق اصول رسیدگی کرده حکم خواهد داد و این حکم قابل استیناف و تمیز خواهد بود. در صورتیکه معترض ادعای خود را تا دو ماه تعقیب نکرد بتقاضای مستدعی یا مستدعیان حق اعتراض او ساقط و محکوم بادای خسارت می شود.

هر گاه مال منقول متعلق بمتوفی که مورد مطالبه واقع شده بیش از پانصد ریال قیمت نداشته باشد انتشار اعلان مذکور فوق بعمل نخواهد آمد و امین صلح یا حاکم بدایت باید خارج از نوبت بتمام ادله و اسناد مستدعی تصدیق رسیدگی کرده و شهود را در صورتیکه

قانون تصدیق انحصار وراثت

باشد استماع نموده رأی مقتضی راجع بدادن تصدیق یا رد تقاضا بدهد و در هر حال در این مورد مخارج مذکور در ماده ۸ اخذ نخواهد شد - رأی محکمه دائر برد تقاضای تصدیق قابل استیناف و تمیز است.

در کلیه مواردی که مدعی العموم تشخیص بدهد که متوفی بلاوارث بوده و تقاضای شخص یا اشخاص برای صدور تصدیق بی اساس است مثل مدعی خصوصی می تواند بر تقاضای مذکور اعتراض کند و در موردی هم که مال منقول متعلق بمتوفی بیش از پانصد ریال قیمت نداشته و بر اثر تقاضای شخص یا اشخاص تصدیق انحصار وراثت صادر شده باشد در صورتی که مدعی العموم متوفی را بلاوارث بداند می تواند بر تصدیق مذکور اعتراض کند و در هر حال مدعی العموم حق دارد از رأی محکمه که بر علیه او صادر شده استیناف و تمیز بخواهد - در مواردیکه اشخاص باستناد تصدیق انحصار وراثت که قبل از اجرای این قانون صادر شده مطالبه مال یا حقی از دولت بنمایند مدعی العموم تا ۳ ماه از تاریخ اجرای این قانون حق اعتراض بر تصدیق مذکور خواهد داشت. (اصلاحی مصوب ۲۷/۴/۱۳۱۳)

ماده ۴- در صورتیکه با نبودن معترض رأی امین صلح یا حاکم بدایتی که وظیفه صلحیه را انجام میدهد دایر برد تقاضای مستدعی یا مستدعیان تصدیق باشد مستدعی یا مستدعیان تصدیق میتوانند در ظرف ده روز پس از ابلاغ رأی بنزدیکترین محکمه بدایت شکایت کنند و رأی آن محکمه بدایت پس از استماع عقیده مدعی العموم قاطع خواهد بود.

ماده ۵- مدیون و یا متصرف مال متوفی باید در مقابل اخذ اصل و یا سواد مصدق تصدیق امین صلح یا حاکم بدایت دین خود را که بمتوفی داشته و مال متعلق باو را که نزد خود دارد و بصاحب و یا صاحبان تصدیق تادیه و یا تسلیم کند - در صورت استتکاف مسئول خسارات وارده بردارندگان تصدیق خواهد بود و در صورت تادیه دین و یا تسلیم مال در مقابل هر مدعی وراثت بری محسوب خواهد شد و مدعی مزبور حق رجوع بشخص یا اشخاصی خواهد داشت که طلب متوفی را وصول و یا مال متعلق باو را دریافت نموده اند.

ماده ۶- اگر اموال منقول و غیر منقول و وجه نقد متعلق باشخاص مجهول الوارث که در تصرف دولت یا مؤسسات تجاری و یا صرافی و غیره و یا اشخاص است در ظرف ده سال نسبت بمال منقول و وجه نقد و بیست سال نسبت بمال غیر منقول از تاریخ فوت مالک کسی بعنوان وراثت ادعا نماید دیگر ادعائی پذیرفته نخواهد شد و اموال مزبوره متعلق بدولت است که بمصرف مؤسسات خیریه برساند.

تبصره - مؤسسات تجاری و صرافی و غیره و یا اشخاصی که اموال مجهول الوارث نزد آنها است مکلفند بوسیله پارکه های بدایت هر محل آن اموال را تسلیم و یا تادیه بدولت نمایند.

ماده ۷- مفاد مواد فوق در موردی نیز باید رعایت شود که اداره ثبت اسناد و املاک برای صدور سند مالکیت و یا تبدیل ملکی که بنام متوفی ثبت شده است باسم وارث یا وراث او یا برای هر مقصود دیگری از تقاضاکننده سند مالکیت و یا تبدیل و غیره تصدیقی برای وراثت وعده وراثت خواهد بود.

ماده ۸- مستدعی و مستدعیان تصدیق باید مخارج ذیل را تادیه نمایند:

قانون تصدیق انحصار وراثت

۱ - برای رسیدگی در نزد امین صلح یا حاکم بدایت سه تومان

۲ - برای اخذ تصدیق یگتومان

۳ - برای هر سواد که داده میشود پنج قران

ماده ۹- هرگاه معلوم شود که مستدعی تصدیق با علم بعدم وراثت خود تحصیل تصدیق وراثت بموده و یا با علم بوجود وارثی غیر از خود تحصیل تصدیق بر خلاف حقیقت کرده است کلاه‌بردار محسوب و علاوه بر ادای خسارت به مجازاتی که به موجب قانون برای این جرم مقرر است محکوم خواهد شد.

ماده ۱۰- هر شاهدهی که در موضوع تحصیل تصدیق وراثت برخلاف حقیقت شهادت دهد برای شهادت دروغ تعقیب و بمجازات که برای این جرم مقرر است محکوم خواهد شد.

ماده ۱۱- هرگاه متصرفین مال متعلق باشخاص مجهول‌الوارث و یا مدیونین باشخاص مزبور بعد از انقضاء مدتی که بموجی ماده ۶ مقرر است مال و یا دین و یا منافع حاصله از آنها مطابق تبصره ماده مذکور بدولت تسلیم و یا تادیه ننمایند بمجازات که بموجب قوانین جزائی برای خیانت در امانت مقرر است محکوم خواهند شد.

در صورتیکه متصرف یا مدیون شرکت باشد مدیر شرکت و یا شعبه آن که متصرف و یا مدیون است مسئول اجرای مقررات تبصره ماده ۶ بوده و در صورت تخلف به مجازات مذکور فوق محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲- اگر مال در معرض تلف و تزییع بوده و یا اعتبار مدیون و یا کسیکه مال نزد اوست مشکوک باشد محکمه میتواند برای حفظ مال اقدامات لازمه را اعم از فروش یا تودیع آن بمحل معتبری و یا گرفتن ضامن بعمل آورد.

ماده ۱۳- امین صلح یا حاکم بدایتی که وظیفه صلحیه را انجام میدهد در صورتیکه مدرک استشهادنامه بوده و هویت شهود با انتساب امضاء یا مهر به منتسب‌الیه در نزد محکمه معلوم نبوده و یا مفاد شهادت مجمل و مبهم باشد میتواند شهود را احضار کرده و شهادت آنان را استماع کند.

چنانچه شاهد در خارج از مقر محکمه ساکن باشد تحقیق از شاهد بوسیله محکمه محل اقامت شاهد یا نزدیکترین محکمه محل اقامت شاهد بعمل خواهد آمد.

در تصدیق انحصار وراثت امین صلح یا حاکم بدایت باید نسبتی را که مستدعی یا مستدعیان تصدیق تا مورث خود دارند و همچنین نسبت سهم‌الارث آنها را از متروکات بنحو اشاعه معین نماید. (الحاقی ۱/۹/۱۳۱۳)

ماده ۱۴- هرگاه تقاضای تصدیق انحصار وراثت برای تقدیم اظهارنامه ثبت املاک و یا بطور کلی مربوط بامور مذکور در ماده ۷ بعمل آید تقاضاکننده باید تصدیقی از اداره ثبت مشعر بر لزوم اثبات انحصار وراثت تحصیل کرده و بتقاضانامه خود ضمیمه نماید.

قانون تصدیق انحصار وراثت

در اینصورت امین صلح یا حاکم بدایت اعلان مذکور در ماده ۳ را با دادره ثبت محل ارسال میدارد تا جزء اعلانات ثبت منتشر شده و مخارج اعلان نیز مثل اعلانات ثبت محسوب گردد. در مورد این ماده فقط نصف مخارج مذکور در ماده ۸ اخذ خواهد شد. (الحاقی ۱/۹/۱۳۱۳)

چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹ وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه به موقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید علیهذا (قانون تصدیق انحصار وراثت) مشتمل بر دوازده ماده که در تاریخ لیله چهاردهم مهر ماه ۳۰۹ شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

[← برای عضویت در کانال تلگرام اختصار اینجا کلیک کنید →](#)

[← برای عضویت در خبررسان تلگرام اختصار اینجا کلیک کنید →](#)

[← برای عضویت و پیگیری صفحه اینستاگرام اختصار اینجا کلیک کنید →](#)

[← برای دریافت تازه ترین مطالب، در خبرنامه ایمیلی اختصار عضو شوید →](#)